

การประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนด้านฐานข้อมูลออนไลน์
ของห้องสมุดชนาการกรุงเทพ

มาลีวรรณ ศรีตุลา

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)
ปีการศึกษา 2554

๖ ๐๐๒๕๐๙๐๓

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

246247

การประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนด้านฐานข้อมูลออนไลน์
ของห้องสมุดธนาคารกรุงเทพ

มาลีวรรณ ศรีตุลา

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)
ปีการศึกษา 2554
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

AN EVALUATION OF THE INVESTMENT WORTHINESS OF AN
ON-LINE DATABASE AT THE BANGKOK BANK LIBRARY

MALEEWAN SREETULA

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
(LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE)

2011

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนด้านฐานข้อมูลออนไลน์
ของห้องสมุดธนาคารกรุงเทพ

ชื่อผู้เขียน นางมาลีวรรณ ศรีตุลา

สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประภาส พาวินันท์

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ศิริพร ศรีเชลียง

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุพิพิธ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชัยเลิศ ประิสุทธกุล)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประภาส พาวินันท์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ศิริพร ศรีเชลียง)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุภัทรา วันทายนต์)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนด้านฐานข้อมูลออนไลน์
ของห้องสมุดธนาคารกรุงเทพ

ชื่อผู้เขียน นางมาถีวรรณ ศรีตุลา

ชื่อปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ปีการศึกษา 2554

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประภาส พาวินันท์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ศิริพร ศรีเชลียง

246247

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนด้านฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดธนาคารกรุงเทพ (2) เพื่อศึกษาสภาพการใช้อินเทอร์เน็ต และการนำไปใช้ประโยชน์ของพนักงานธนาคารกรุงเทพที่เป็นสมาชิกห้องสมุด และ (3) เพื่อศึกษาอุปสรรคในการใช้อินเทอร์เน็ตของพนักงานธนาคารกรุงเทพที่เป็นสมาชิกห้องสมุด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานธนาคารกรุงเทพที่เป็นสมาชิกห้องสมุด จำนวน 345 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ รวมทั้งการประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนด้านฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดธนาคารกรุงเทพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างทุกคนเคยใช้อินเทอร์เน็ตของห้องสมุดธนาคารกรุงเทพ ส่วนใหญ่จะสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ด้วยตนเอง แหล่งข้อมูลที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นหนังสือ

นอกจากนี้ผู้ไ้ยังมีความพึงพอใจในการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์ เนื่องจาก ใช้ในที่ทำงานได้ โดยใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ประมาณ 1-5 ครั้ง/เดือน และเคยใช้ฐานข้อมูลออนไลน์มาแล้ว 1-3 ครั้ง ส่วนระยะเวลาที่เข้าใช้คือ ครึ่งชั่วโมง ช่วงเวลาที่สืบค้นมากที่สุด คือ ช่วง 12.30-16.30 น. วัตถุประสงค์ในการสืบค้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป และหากนำไปใช้ปฏิบัติงานธนาคารจะใช้ในด้านการปฏิบัติการสนับสนุนมากที่สุด ส่วนใหญ่จะใช้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว จากฐานข้อมูล K-Econ Analysis ซึ่งผู้ไ้มีความคิดเห็นว่า ฐานข้อมูลออนไลน์มีประโยชน์และคุ้มค่ามากที่ห้องสมุดจะลงทุน เนื่องจาก มีประโยชน์ต่อการทำงาน และคิดว่าควรต่ออายุสมาชิกต่อไป

2. ผู้ใช้บริการฐานข้อมูลมีความพึงพอใจในความชัดเจน ถูกต้อง น่าเชื่อถือ ความทันสมัยของฐานข้อมูล และการนำผลการสืบค้นไปใช้ประโยชน์ได้ นอกจากนี้ผู้ไ้ยังมีความพึงพอใจในเมนูการใช้งานของฐานข้อมูล และการให้บริการช่วยสืบค้นของบรรณารักษ์

3. ส่วนปัญหาการใช้ฐานข้อมูลพบว่า เครื่องคอมพิวเตอร์สมรรถนะไม่เหมาะสม ทำให้การเข้าถึงข้อมูลได้ช้า

4. จากการประเมินความคุ้มค่าในการลงทุน โดยการใช้อัตราผลตอบแทนของเงินลงทุน (The Rate of Return on Investment--ROI) สรุปได้ว่า ถ้าห้องสมุดลงทุนซื้อฐานข้อมูลออนไลน์เป็นจำนวนเงิน 1 บาท จะได้กำไรจากการดำเนินงานเท่ากับ 11.78 บาท จึงมีความคุ้มค่าในการลงทุน

Findings are as follows:

246247

1. All of the subjects under study used the on-line database at the Bangkok Bank Library. Most retrieved the on-line database themselves. The information resources mostly used were books. In addition, users were satisfied with retrieval from the on-line database because they could use the database at their workplaces. They used the on-line database from approximately one to five times monthly. They had used the on-line database from one to three times. The period of use was for half an hour. The most frequent period of time for retrieval was from 12:30 to 16:30 hours. The objective for retrieval was to augment their general knowledge. If they used data retrieval for purposes of work performance at the bank, it would most frequently be in the aspect of support operations. Most subjects used tourism information taken from the K-Econ Analysis database. Users were of the opinion that using the on-line database was beneficial and sufficiently worthy that the Library should invest in them because it was beneficial for work. They also thought that they should continue being members.

2. Users of the on-line database were satisfied with the clarity, accuracy, trustworthiness, and the modernity of the database in addition to the benefits received from being able to use the information retrieval links. Furthermore, users were satisfied with the database menu and the services provided by information retrieval librarians.

3. The researcher found that there were problems in the use of the database because the computers did not allow rapid access to information.

4. In evaluating the investment worthiness of the on-line database by applying rate of return on investment (ROI) analysis, the researcher found that if the Library invested in purchasing an on-line database for one baht, they would receive profits from operations using the database equal to 11.78 baht. It was therefore investment worthy to purchase on-line databases.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประภาส พาวินันท์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ศิริพร ศรีเชลียง รองศาสตราจารย์สุภัทรา วันทายนต์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์-ชัยเลิศ ประสุทธกุล ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะแนวทางและคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ข้อคิดเห็น และให้คำปรึกษาแนะนำเป็นอย่างดี ตลอดจนผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่กรุณาตลอดเวลาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับงานวิจัยนี้ ขอขอบพระคุณมิตรสหายทุกท่านที่ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจมาโดยตลอด

ท้ายสุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ที่ส่งเสริมสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

มาลีวรรณ ศรีตุลา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญตาราง	(12)
สารบัญภาพประกอบ.....	(14)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2 เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	10
ฐานข้อมูลออนไลน์.....	10
ฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดธนาคารกรุงเทพ.....	24
แนวคิดในการประเมินความคุ้มค่าในการลงทุนด้านฐานข้อมูลออนไลน์...	62
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	72
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	78
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	78
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	79
การหาค่าความเชื่อมั่น (reliability)	82
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	83
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	83

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
ตอนที่ 1 แบบสอบถาม.....	85
ตอนที่ 2 การประเมินความคุ้มค่าในการลงทุน โดยการใช้อัตรา ผลตอบแทนของเงินลงทุน (The Rate of Return on Investment--ROI).....	103
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	105
การเก็บรวบรวมข้อมูล	105
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
สรุปผลการวิจัย	106
อภิปรายผล.....	112
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	115
ภาคผนวก.....	117
บรรณานุกรม.....	125
ประวัติผู้เขียน	129

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืนมา.....	85
2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์	87
3 จำนวนและร้อยละของลักษณะการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์.....	88
4 จำนวนและร้อยละของแหล่งข้อมูลที่ใช้สืบค้น	89
5 จำนวนและร้อยละของความพึงพอใจในการสืบค้นข้อมูลจากหนังสือ หรือฐานข้อมูลออนไลน์	89
6 จำนวนและร้อยละของจำนวนครั้งที่เข้าใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์/เดือน...	90
7 จำนวนและร้อยละของจำนวนครั้งที่เคยใช้บริการสืบค้นข้อมูลจาก ฐานข้อมูลออนไลน์	90
8 จำนวนและร้อยละของระยะเวลาที่เข้าใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์	91
9 จำนวนและร้อยละของช่วงเวลาที่สืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์	91
10 จำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์ในการสืบค้น.....	92
11 จำนวนและร้อยละของการนำข้อมูลไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ.....	92
12 จำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่ผู้ใช้เคยใช้	93
13 จำนวนและร้อยละของฐานข้อมูลออนไลน์ที่ผู้ใช้เคยใช้.....	94
14 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นว่าฐานข้อมูลออนไลน์มีประโยชน์ ต่อหน่วยงานและคุ้มค่าที่จะลงทุน.....	95
15 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นว่าจะใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ต่อไป.....	96
16 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นว่าฐานข้อมูลออนไลน์มีประโยชน์ ต่อการทำงาน.....	96
17 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นว่าห้องสมุดควรบอกรับ ฐานข้อมูลออนไลน์ต่อไป.....	97

ตาราง	หน้า
18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจใน การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์.....	97
19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจใน การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ด้านเนื้อหา.....	98
20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจใน การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ด้านเทคนิค.....	99
21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจใน การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ด้านความสะดวก.....	99
22 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสภาพปัญหาและอุปสรรคใน การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์.....	100
23 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสภาพปัญหาและอุปสรรคใน การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ด้านเนื้อหา.....	101
24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสภาพปัญหาและอุปสรรคใน การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ด้านเทคนิค.....	101
25 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสภาพปัญหาและอุปสรรคใน การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ด้านความสะดวก.....	102

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 ฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดธนาคารกรุงเทพ	26
2 ฐานข้อมูล iBond Package II.....	28
3 ผลการสืบค้นฐานข้อมูล iBond Package II (1).....	29
4 ผลการสืบค้นฐานข้อมูล iBond Package II (2).....	30
5 ผลการสืบค้นฐานข้อมูล iBond Package II (3).....	31
6 ฐานข้อมูล PTIT Focus และ PTIT Petchem Olefins and Derivatives (Thai Version)	35
7 ผลการสืบค้นฐานข้อมูล PTIT Petchem (1)	36
8 ผลการสืบค้นฐานข้อมูล PTIT Petchem (2)	37
9 ผลการสืบค้นฐานข้อมูล PTIT Focus (1)	38
10 ผลการสืบค้นฐานข้อมูล PTIT Focus (2)	39
11 ฐานข้อมูล K-Econ Analysis (1)	41
12 ฐานข้อมูล K-Econ Analysis (2)	42
13 ฐานข้อมูล K-Econ Analysis (3)	43
14 ผลการสืบค้นฐานข้อมูล K-Econ Analysis (1).....	44
15 ผลการสืบค้นฐานข้อมูล K-Econ Analysis (2).....	45
16 ผลการสืบค้นฐานข้อมูล K-Econ Analysis (3).....	46
17 การ Download ฐานข้อมูล K-Econ Analysis ฉบับเต็ม	47
18 ผลการสืบค้นฐานข้อมูล K-Econ Analysis (4).....	48
19 ฐานข้อมูล K-Econ Analysis (1)	49
20 ฐานข้อมูล K-Econ Analysis (2)	50
21 ผลการสืบค้นฐานข้อมูล K-Econ Analysis (1).....	51
22 ผลการสืบค้นฐานข้อมูล K-Econ Analysis (2).....	52

ภาพ	หน้า
23 การ download ฐานข้อมูล K-Econ Analysis ฉบับเต็ม	53
24 ผลการสืบค้นฐานข้อมูล K-Econ Analysis (3).....	54
25 ฐานข้อมูลสถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย (1).....	56
26 ฐานข้อมูลสถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย (2).....	57
27 ผลการสืบค้นฐานข้อมูลสถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย	58
28 ฐานข้อมูลสมาคมผู้ค้าปลีกไทย (1).....	59
29 ฐานข้อมูลสมาคมผู้ค้าปลีกไทย (2).....	60
30 ผลการสืบค้นฐานข้อมูลสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	61
31 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสังกัดของผู้ใช้	86